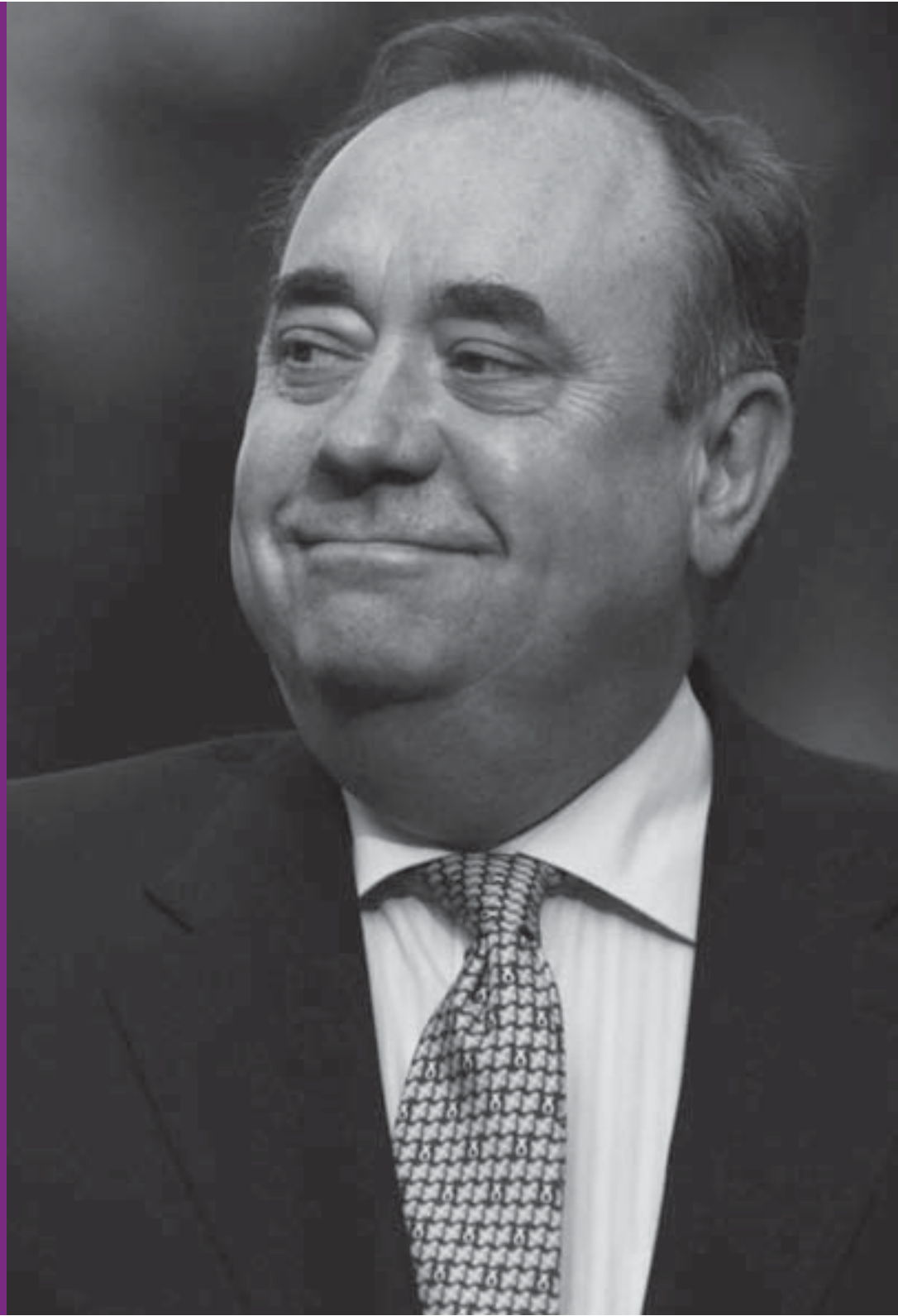

FINESTRA

«El lloc d'Escòcia al món» Alex Salmond, primer ministre d'Escòcia

Conferència 'Hugo Young'. Londres, 24 de gener de 2012

Des de 2004, el diari britànic progressista *The Guardian* celebra una conferència en memòria del qui va ser el seu propietari, Hugo Young, mort de càncer el 2003 a l'edat de 64 anys. Des del faristol de la conferència «Hugo Young» hi han parlat els principals líders polítics del Regne Unit —des de Gordon Brown a David Cameron— i d'Europa —José Manuel Durão Barroso. El gener de 2012, els micròfons de la «Hugo Young» es van obrir a Alex Salmond, Primer Ministre escocès que acabava d'aconseguir la majoria absoluta que reclamava per poder convocar un referèndum perquè els escocesos puguin decidir lliurement el seu futur.

«És per a mi un privilegi pronunciar una conferència en honor d'Hugo Young. A la cerimònia de comiat, Chris Patten¹ —actualment Lord Patten— va dir que «la qualitat de tot allò que l'Hugo escrivia i el llistó que es va marcar i que va deixar als altres va aportar distinció a una professió massa sovint desprestigiada per la irracionalitat de mal gust.» Un dels motius de l'excel·lència de l'Hugo es va fer evident cinc anys després de la seva mort, quan es va publicar el llibre *The Hugo Young Papers*. En aquesta obra es revelen l'absoluta diligència i l'exactitud del seu mètode de treball al llarg de la seva carrera.

Com qualsevol polític amb cara i ulls faria, el primer que vaig fer quan vaig tenir un exemplar a les mans va ser buscar el meu nom a l'índex analític. En més de 800 pàgines només hi apareix un cop!, però el context en què ho fa és fascinant i, avui, sembla molt clarivident. És durant una conversa amb

Donald Dewar² el maig de 1996, en la qual l'Hugo explica que en Donald va dir: «La gent no ha de subestimar com n'és de fràgil la Unió a Escòcia». I continua: «Sorprenentment va posar molt d'èmfasi, en això, quan li vaig dir que rectificués aquell llenguatge tan sepulcral. L'Scottish National Party normalment aconsegueix el 25% dels vots a tot el país. Però podria créixer».

A continuació Donald va predir que el Labour obtindria uns bons resultats el 1997, però que jo esperava el meu torn a les eleccions de 2001, quan hi podria haver un augment significatiu de suport a l'Scottish National Party. Bé, tot i que aquesta afirmació era parcialment incorrecta pel que fa als temps, sí que ha augmentat el suport a l'Scottish National Party, tant el 2007 com el 2011. El meu punt de vista és que el resultat de les eleccions el 2011, en particular, reflecteix un reconeixement dels èxits del primer govern de l'Scottish National Party, un vot de confiança en la seva visió optimista del potencial d'Escòcia, i

1 Rector de la Universitat d'Oxford i President de la BBC. Expresident del Conservative Party britànic i exComissari Europeu de Relacions Exteriors i Política Europea de Veïnatge.

2 Polític laborista escocès impulsor de la *Devolution*. Va ser el primer Primer Ministre d'Escòcia des de la recuperació del Parlament el 1999 fins la seva mort el 2000.

>> El futur d'Escòcia només l'ha de determinar Escòcia

un desig de les persones d'Escòcia que el seu Parlament tingués uns poders significativament majors que en l'actualitat.

Aquest desig d'un major poder és, per descomptat, un element fonamental en el context d'aquesta conferència. El futur d'Escòcia només l'ha de determinar Escòcia, però reconec que és de gran interès per a tots vostès —i que potser els afectarà en un futur. Per tant, celebren l'oportunitat de poder-ne parlar aquí a Londres. Em considero a mi mateix un ferm anglòfil. Va ser el meu predecessor laborista³ el qui, de forma desconcertant, pel que sembla va estar donant suport a tots els equips que jugaven contra Anglaterra durant la Copa del Món de Futbol. Estic segur que Trinidad i Tobago va agrair el seu suport!

Els punts de vista de la gent d'aquí, és clar, encara no han jugat un paper important en el debat sobre el futur d'Escòcia. Recordo la referència de Chesterton al «poble d'Anglaterra que no s'ha pronunciat encara». Però és que el poble d'Escòcia tampoc no ha parlat encara, si més no de manera conclouent!

Anglaterra no s'ha autoimposat cap veto pel que fa al debat sobre la independència, i crec que la major part de la gent d'aquí directament reconeix el

dret d'Escòcia per determinar el seu propi futur. Un estudi de l'Institute for Public Policy Research aparegut aquesta setmana suggereix que la gent d'Anglaterra està prenent consciència de la insostenibilitat de les actuals disposicions constitucionals. No són sostenibles perquè no són justes. No són justes per a Escòcia, i no són justes per a Anglaterra. Més important encara, les relacions entre els dos països seran més positives i més fortes quan les nostres nacions siguin sòcies lliures i iguals.

El dret del govern escocès a celebrar un referèndum

Tenint en compte els esdeveniments de les últimes dues setmanes, vull començar la nit reafirmant el dret del Parlament escocès per decidir els termes d'un referèndum sobre el futur constitucional d'Escòcia. Però també vull anar més enllà d'aquesta qüestió, per parlar més sobre per què crec que la independència és l'estat més natural per a una nació com Escòcia. I acabaré deixant clar que la unió social que uneix els pobles d'aquestes illes perdurarà molt de temps després que la unió política hagi acabat. El meu argument és que la independència serà bona per a Escòcia, però també serà bona per a Anglaterra.

Primer, però, vull reflexionar sobre el sorprenent i creixent ritme de canvi a Escòcia. Es va trigar un segle a concedir la *Devolution*. L'última dècada ha situat el Parlament escocès com el centre de la vida pública i la democràcia escocesa. Ara tenim un Projecte de Llei sobre Escòcia que canvia dia a dia i és superat pels esdeveniments abans que es pugui posar negre sobre blanc. L'impuls i la direcció cap a on es dirigeix el poble d'Escòcia és inconfusible. És, per tant, just que el 2014 la població d'Escòcia tingui l'oportunitat de votar sobre la possibilitat de ser independents.

Durant la campanya electoral de les eleccions escoceses de 2011 vaig adoptar dos compromisos fonamentals en relació amb els nostres marcs legislatius. Vaig prometre que en el primer semestre d'un eventual govern de l'Scottish National Party treballaríem amb el govern del Regne Unit per enfortir el Projecte de Llei sobre Escòcia per donar-li més contingut i poder econòmic. El meu segon compromís va ser que legislaríem per fer possible un referèndum a partir de propostes constructives i aconseguir poders addicionals durant el procés del Projecte de Llei sobre Escòcia, per poder organitzar a continuació un referèndum sobre la independència durant la segona meitat del mandat del Parlament escocès de cinc anys. Aquests compromisos van

³ Jack McConnell, primer ministre d'Escòcia (2001–2007)

Anglaterra no s'autoimposa cap veto pel que fa al debat sobre la independència, i crec que la major part de la gent d'aquí directament reconeix el dret d'Escòcia per determinar el seu futur

ser recolzats de forma aclaparadora pel poble escocès, i com a conseqüència els considero vinculants.

L'argument que adopten algunes persones —persones que sempre s'han oposat a un referèndum, i punt— que la independència és un assumpte molt important i que per tant el referèndum s'ha de fer ràpidament, simplement no resisteix una anàlisi seriosa. És precisament perquè la independència és un assumpte tan important que ens proposem que totes les etapes del procés que condueixin a un referèndum —des de la consulta sobre la seva base legislativa fins a la campanya del referèndum en si— tinguin lloc en un termini de temps raonable que permeti als escocesos prendre una decisió informada.

L'argument que l'economia d'Escòcia s'està veient perjudicada per un suposat retard no cala entre els votants a Escòcia, els quals veuen com en l'últim any Amazon, Michelin, Dell, Gamesa i Aveloq, entre d'altres, han anunciat importants inversions. El *Financial Times* va dir fa dues setmanes que «el pretext que utilitza Westminster per accelerar el referèndum, que diu que la incertesa està perjudicant l'economia, es veu poc sincer en el millor dels casos. Pel que fa a les amenaces per a l'economia, els riscos plantejats pel separatisme són una nimietat comparat amb la crisi de l'eurozona que tot ho devora». Això ho ha

corroborat el gran àrbitre actual de la política del Regne Unit —el bloc de verificació de dades del Channel 4—, que va assenyalar que la inversió estrangera internacional és ara més important a Escòcia que en qualsevol altra part d'aquestes illes, inclosa Londres.

A més de dictar els temps, el govern del Regne Unit també sembla voler tancar el debat sobre altres elements clau del referèndum. Jo, que crec fermament que la independència seria preferible a una major descentralització, opino que l'argument a favor de la independència podria guanyar-se —i es guanyaria— en una pregunta de tipus «sí o no». No obstant això, reconec que hi ha una porció important de l'opinió pública que podria considerar una alternativa per a Escòcia que es trobés entre l'estatu quo i la independència absoluta. Crec que prendre en consideració una pregunta addicional per al referèndum que tingués en compte l'opinió popular és senzillament ser democràtic. El fet que aquesta opció pogués tenir molt de suport no és un bon motiu per negar a les persones el dret de triar-la.

El document consultiu del govern d'Escòcia sobre el referèndum, que es publicarà demà, promourà un ampli debat sobre aquesta qüestió, un debat que inclogui la participació de tots els partits polítics d'Escòcia, però fonamentalment també la societat civil, és a

dir, les organitzacions i comunitats que conformen el teixit del poble d'Escòcia. El document també deixarà clar que tenim la intenció que el referèndum sigui supervisat, de forma imparcial i independent, de manera que no hi hagi cap dubte sobre la validesa del seu resultat.

Però el nostre punt de partida en tot aquest procés és que sigui el Parlament escocès en última instància qui tingui el mandat de determinar el procés del referèndum. Una legislació de Westminster que dictés més que no pas permetés no només seria inacceptable per al Govern escocès, sinó que seria contrari als drets de la gent d'Escòcia.

Per què la independència és la millor opció per a Escòcia

L'Scottish National Party farà campanya amb confiança per la independència no tan sols com una finalitat en si mateixa, sinó com el mitjà perquè l'economia escocesa pugui ser més forta i créixer de forma sostenible, de manera que Escòcia pugui ocupar el lloc que li correspon com a membre responsable de la comunitat internacional, i pel qual el poble escocès pugui desenvolupar millor el seu potencial i assolir les seves aspiracions.

Durant gran part del període de postguerra, la població d'Escòcia va donar

» La unió social dels pobles d'aquestes illes perdurarà molt de temps després que la unió política hagi acabat. La independència serà bona per a Escòcia, però també serà bona per a Anglaterra

un suport majoritari a les grans reformes socials que va dur a terme el govern de Clement Attlee, un suport que es va mantenir durant gran part dels anys 1950, 1960 i 1970. El sistema nacional de Seguretat Social, habitatge per a tothom i l'establiment d'un servei nacional de salut van generar un consens que va travessar les fronteres polítiques i nacionals.

Existeix l'opinió que algunes d'aquestes institucions de postguerra —potser el sistema nacional de salut, sobretot—, va fomentar un sentit de cohesió i d'objectiu comú entre la gent d'aquestes illes. El professor Tom Devine⁴, per exemple, va expressar l'opinió que durant el període de postguerra l'estat de benestar es va convertir en «el veritable eix vertebrador de la unió del Regne Unit». No estic segur que l'estat de benestar hagi estat, realment, una conseqüència directa de la unió. Com els països nòrdics mostren molt clarament, els objectius comuns en política social no requereixen un estat comú. Però probablement sí que es pot dir que Escòcia va subscriure amb especial força els valors del consens de la postguerra.

Hi ha un relat revelador en el llibre *The Hugo Young Papers* sobre una conversa amb John Smith⁵ en què Smith «va as-

segurar amb orgull que Escòcia sempre havia estat un país de consensos [...] Que hi havia un sentit de comunitat malgrat la segregació de classes, sense que semblés adonar-se que això possiblement feia més difícil la seva tasca anglesa.» No vull aprofundir massa en aquest argument, però. Les disparitats en l'esperança de vida entre les diferents parts d'Escòcia, per exemple, és només un exemple que demostra que Escòcia encara ha de fer molt més per reduir les desigualtats.

Però la idea central de John Smith, que aquest igualitarisme és una important força impulsora en la vida pública d'Escòcia, és indubtablement certa. És per això que reconeixem que determinades formes de protecció social funcionen molt bé, i que la insistència constant per fer «reformes» pot ser, en mans equivocades, un perill. És per això que les polítiques que exacerbem la desigualtat i volen eliminar les xarxes socials bàsiques sempre trobaran una oposició ferotge a Escòcia. I és per això que les persones que van acceptar la unió en part a causa dels valors de solidaritat i la visió integradora de l'estat del benestar de la postguerra ara poden estar menys interessades en formar part d'una unió amb un govern que, en molts aspectes, està

erosionant aquests valors i destruint aquesta visió.

Quan l'any passat vaig ser a Liverpool per participar al programa *Question Time*, vaig rebre una resposta extraordinàriament càlida per part de la gent de l'estudi. Crec que el màxim suport el vaig rebre quan vaig fer una crida a l'audiència a no deixar que els tres principals partits de Westminster destruïssin el servei nacional de salut d'Anglaterra —un dels molts exemples que demostren que la classe política de Westminster està desconnectada de la gent d'Anglaterra. I veient els problemes de la reforma sanitària, dono gràcies al cel que la legislació de Westminster en matèria de salut ja no sigui d'aplicació a Escòcia. Els problemes imminents de la reforma de l'estat del benestar exemplifiquen per què Escòcia necessita la capacitat de poder fer les seves pròpies polítiques per satisfer les seves pròpies necessitats i valors.

Les polítiques del Govern escocès tenen la intenció de protegir molts valors que serien del tot atractius per a qualsevol socialdemòcrata de l'època de la postguerra d'aquestes illes. Per exemple, hem promogut el que hem anomenat un salari digne —de 7,20 lliures esterlines l'hora. I hem pres la decisió conscient de proporcionar determinats serveis i drets bàsics universals, alguns dels quals ja no són una prioritat pels

4 Historiador escocès.

5 Polític escocès, líder del Labour Party britànic

entre 1992 i 1994.

Els problemes imminents de la reforma de l'estat del benestar exemplifiquen per què Escòcia necessita la capacitat de poder fer les seves pròpies polítiques

líders polítics d'altres països —com ara la matrícula universitària gratuïta, receptes gratuïtes, atenció personal gratuïta per a la gent gran i la garantia de no efectuar acomiadaments forçosos en tot el sector públic.

Fem això perquè creiem que aquests serveis beneficien el bé comú. Proporcionen una sensació de seguretat, benestar i equitat a la comunitat. Aquesta sensació de seguretat és essencial per generar confiança, i, com hem vist en els últims tres anys, la confiança és essencial per al creixement econòmic. El salari social que hem establert va destinat també a les persones que volen viure a Escòcia, independentment del seu origen. Farem de la nostra una societat segura, estable i inclusiva, i en fer-ho fomentarem el talent i l'ambició de les persones. Escòcia serà un lloc que la gent voldrà visitar, un lloc on la gent voldrà invertir, treballar i viure.

Aconseguir això ha requerit algunes decisions difícils, com per exemple aplicar importants retallades en molts departaments, molt més rigoroses que les de l'Administració anglesa, i la congelació dels salaris del sector públic. No obstant, aquestes mesures són més fàcils d'implementar si les polítiques que apliquem tenen clarament l'equitat en el seu esperit.

El salari social exemplifica un dels motius pel qual la gent d'Escòcia vol

més competències per al seu Parlament: el fet que en gran part valoren allò que s'ha fet amb els poders que ja tenim. Un exemple obvi seria l'adopció a Escòcia de la prohibició de fumar. La prohibició de fumar la va suggerir un diputat de l'Scottish National Party del Parlament escocès; inicialment l'Administració de laboristes i liberals s'hi va resistir, però finalment la va acabar adoptant. No va caldre una generació, una dècada i ni tan sols un any perquè la gent veiés que s'havia pres la decisió correcta, només va caler un mes o dos. Tothom va respectar la nova llei, la gent s'hi va adaptar, i ara ningú triaria tornar enrere.

Hi ha altres exemples de com fins i tot la limitada capacitat d'Escòcia per prendre decisions independents ha tingut un efecte positiu en debats polítics més amplis. En aquests moments estem advocant per un preu mínim per a l'alcohol, una política que potser copiaran altres països. I hem establert la Scottish Futures Trust, una empresa pública amb l'objectiu de promoure la inversió en infraestructures a llarg termini sense haver de recórrer al malbaratament de les iniciatives de finançament privat. Actualment el govern del Regne Unit està recollint diversos models d'inversió en infraestructures per estudiar-los, cosa que suggereix que està interessat en alguns aspectes de l'enfocament de

l'Scottish Futures Trust. Aquesta innovació beneficia Escòcia, ja que respon als problemes i circumstàncies específics d'Escòcia, però també pot beneficiar la resta del Regne Unit i potencialment la resta del món, proporcionant un exemple de polítiques que altres països poden adoptar, si volen.

Una Escòcia independent podria ser un model, un far, per a l'opinió progressista del sud de la frontera i més enllà, ja que encararíem els reptes amb polítiques que reflectissin el valor universal de la justícia social i que poguessin ser considerades, adaptades i implementades d'acord amb les voluntats i les circumstàncies específiques de les altres jurisdiccions d'aquestes illes i més enllà. Això, crec, és una contribució molt més positiva i pràctica per part d'Escòcia a les polítiques progressistes que no pas enviar uns quants parlamentaris laboristes a Westminster per poder fer girar ocasionalment el timó del govern, especialment en les circumstàncies actuals en què la política de l'oposició laborista cada vegada convergeix més amb la de la coalició de govern en les qüestions fonamentals de l'economia i la despesa pública. De passada, m'agradaria dir que els laboristes potser obtindrien un major suport popular si pensessin en oferir una alternativa i no un substitut de les polítiques actuals.

»» El problema amb l'actual marc constitucional d'Escòcia és que no podem innovar tant com voldríem

El problema amb l'actual marc constitucional d'Escòcia és que no podem innovar tant com voldríem. Les polítiques que es fan a Westminster, per part de partits polítics que a Escòcia reben un suport negligible, limiten les polítiques que s'ha triat dur a terme a Escòcia, per a les quals sí que hi ha un mandat inequívoc. Val la pena recordar que el 1999 es van concedir relativament pocs més poders al Parlament d'Escòcia que els que ja s'havien retornat prèviament a la Secretaria d'Estat per a Escòcia. El canvi d'una devolució administrativa a una devolució legislativa va ser, per descomptat, transcendental en si mateix. No obstant això, Escòcia es va quedar amb menys poders que els *länder* alemanys, la majoria d'estats dels Estats Units, zones de l'Estat espanyol com el País Basc o Catalunya o, dins de les nostres illes mateix, l'Illa de Man.

Allà on aquest fet es deixa sentir més és en l'economia. A Escòcia, la plataforma electoral del meu partit per a les passades eleccions va deixar clar que per a nosaltres l'economia seria una de les nostres màximes prioritats. Encara som molt conscients, com ho són a molts llocs d'Anglaterra i Gal·les, dels efectes de l'atur massiu de la dècada de 1980, que va deixar un llegat de marginació social, mala salut i manca d'esperança que va durar fins molt després que s'hagués consolidat la recuperació

econòmica. Per aquest motiu el govern escocès ha garantit una oportunitat de formació per a tots aquells joves d'entre 16 i 19 anys que es trobin a l'atur. Al mateix temps, estem fent tot el possible per garantir les inversions de capital a Escòcia, mentre que el govern del Regne Unit està retallant la inversió pública en termes reals al voltant d'un terç entre 2010–11 i 2014–15.

Aquest «Pla MacB», com jo l'anomeno, està avalat pel nostre Consell d'Assessors Econòmics. El govern escocès sap que no té el monopoli de la saviesa en matèria de política econòmica, de manera que hem nomenat un consell d'assessors que compta amb els professors Joseph Stiglitz⁶, Frances Ruane⁷ i Sir James Mirrlees⁸ per assessorar-nos en la nostra estratègia econòmica. Però per molt curiosos que siguem a l'hora de dirigir la despesa cap a àrees que protegeixin el benestar i promoguin el creixement econòmic, no podem escapar de les conseqüències de les polítiques macroeconòmiques del Govern del Regne Unit.

Ningú nega que s'hagi d'abordar la qüestió del dèficit del pressupost del

Govern del Regne Unit. No obstant això, la magnitud de les mesures d'austeritat decidides pel Govern britànic està resultant contraproduent, en particular pel que fa a les retallades en la despesa de capital. No cal ser un Premi Nobel d'Economia per entendre que és difícil sostenir una recuperació econòmica basada en el creixement de les exportacions quan el seu principal mercat d'exportació està patint problemes importants.

Si es produeix una doble recessió —i això és almenys un risc que no només seria culpa de l'eurozona—, serà quelcom que Westminster haurà ajudat a produir per no haver ajustat prou ràpidament les seves polítiques per fer front a unes circumstàncies canviants. I encara veiem les habituals afirmacions que Escòcia seria més dèbil o més empobrida si fos independent. Moltes d'aquestes afirmacions són simples històries de por. Per exemple, fonts pròximes al ministeri d'Hisenda van advertir que a una Escòcia independent no se li permetria utilitzar la lliura esterlina. Per descomptat, allò interessant d'aquestes idees no és només que són econòmicament analfabetes, ja que la lliura esterlina és una moneda totalment exportable —el Govern del Regne Unit no té absolutament cap poder per impedir que una Escòcia independent l'utilitzi—, sinó que la pregunta important és, quina persona assenyada vol-

6 Professor d'Economia a la Universitat de Columbia.

7 Director de l'Institut de Recerca Econòmica i Social de Dublín.

8 Premi Nobel d'Economia el 1996.

Si ens basem en les xifres actuals, com a nació independent
tindríem un PIB per capita que ocuparia el sisè lloc
en el rànquing de l'OCDE

dria impedir que Anglaterra i Escòcia compartissin una moneda?

Segons el diari *Scottish Daily Mail* del diumenge, William Hague⁹ amenaçava que si Escòcia s'independitzava, les ambaixades britàniques deixarien de promocionar el whisky escocès. Per mi, això vol dir que ja se'ls acaben els recursos. Al secretari d'Afers Exteriors li aniria bé saber que el ministeri d'Afers Exteriors cobra per les recepcions que es fan a les ambaixades britàniques per promocionar el whisky escocès o altres productes. Tanmateix, em fa l'efecte que la indústria del whisky també se'n sortiria sense els esforços promocionals dels serveis exteriors britànics. M'agradaria adaptar una antiga cançó nostra: «Que en seria de bonic / que el whisky fluís lliurement / i les ambaixades en fossin plenes fins dalt!».

El *Daily Mirror*, per la seva banda, va intentar argumentar que si Escòcia votava a favor de la independència, els ossos panda del zoològic d'Edimburg haurien de passar a mans del Govern britànic. Us puc dir que he decidit concedir asil polític a Tian Tian i a Yang Guang, tenint en compte, és clar, que el Govern britànic no ha aportat ni un iuan per contribuir al cost de l'arribada dels pandas a la nostra capital.

⁹ Primer Secretari d'Estat Britànic i Secretari d'Afers Exteriors i de la Commonwealth.

De tant en tant sento dir al Primer Ministre que vol fer una defensa positiva de la unió. Pel que he pogut veure durant les dues darreres setmanes, em sembla que no ha passat de l'esborrany. Quan es parla de canvis constitucionals, el discurs de la por no és cap novetat, però sap greu veure que la qüestió es tracti des d'aquest punt de vista. Com a antidot i contrapunt, vull presentar la independència per a Escòcia d'una manera positiva, tant en relació amb Escòcia com en relació amb Anglaterra.

En primer lloc, vull posar en dubte la credibilitat dels líders actuals del Regne Unit des de la perspectiva de l'opinió que la gent d'aquest país té d'ells. Tinc aquí les puntuacions de lideratge de les enquestes de YouGov que publica el *Sunday Times* relatius als senyors Cameron, Clegg i Miliband. Segons els resultats, la popularitat per a cadascun d'ells a Escòcia és de -22%, -59% i -70%, respectivament. Pel que fa a l'actuació de Miliband, per exemple, aquest -70% vol dir que un 80% el valora malament i un 11% el valora bé. Així, a Escòcia, els líders polítics britànics obtenen uns resultats desastrosos i, certament, en cada cas els resultats són pitjors que els que obtenen al Regne Unit. Ara bé, també és cert que al Regne Unit els líders del partit conservador, liberal i laborista també obtenen xifres negatives. M'han dit que, segons les enquestes de

l'ICM, avui és el dia en què més parlamentaris conservadors han comprat el diari *The Guardian* en tota la història d'aquest diari. Però aquests parlamentaris haurien de saber que els resultats de l'enquesta no s'han d'entendre en clau de popularitat del Primer Ministre, sinó que només volen dir que és menys impopular que els altres.

La impopularitat a Escòcia dels líders de Westminster té a veure, principalment, amb la poca traça amb què han tractat el debat sobre el futur d'Escòcia. A Anglaterra, en canvi, la impopularitat els ve de la incapacitat que han demostrat, en uns moments difícils com els presents, per a presentar una visió positiva del futur d'Anglaterra. Dirigir-se al país des d'una posició de superioritat mai no ha estat una bona idea; en canvi, no presentar una visió positiva per al país sempre és una mala idea. Certament, és absurd suggerir que, amb la independència, Escòcia ho tindria molt malament per tirar endavant econòmicament. Si ens basem en les xifres actuals, com a nació independent tindríem un PIB per capita que ocuparia el sisè lloc en el rànquing de l'OCDE. En aquests moments, el Regne Unit ocupa el quinze lloc. Per cert, sense Escòcia el Regne Unit conservaria la mateixa posició.

Els casos de Noruega, Suècia i Nova Zelanda ens demostren que molts es-

» Els casos de Noruega, Suècia i Nova Zelanda ens demostren que molts estats petits se'n surten millor de la crisi financera que el Regne Unit, Itàlia o Espanya

tats petits se'n surten millor de la crisi financera que el Regne Unit, Itàlia o Espanya i altres estats més grans. Però la crisi ha afectat totes les nacions occidentals, grans i petites. La independència ens donaria les eines —per exemple, l'impost de societats o l'impost sobre l'alcohol— que podríem fer servir per començar a estimular la recuperació i millorar la vida de la gent.

En relacions internacionals, Escòcia tindria, a més, l'avantatge de parlar amb veu pròpia. A Europa —potser el gran tema de l'obra periodística d'Hugo Young—, el veto recentment emprat per David Cameron ha afeblit significativament la reputació i el pes del Regne Unit, i això sense treure'n avantatges evidents. José Manuel Durão Barroso, en la conferència de 2006, va plantejar la qüestió de si el Regne Unit, dins d'Europa, volia «dissenyar una agenda positiva o si volia tornar a fer l'enfadat des de la perifèria». Ens sembla que la resposta que recentment ha donat el Regne Unit amb les seves accions no és exactament la que Durão Barroso tenia al cap.

Com a nació independent, Escòcia assumiria un paper actiu i responsable dins de la comunitat internacional, col·laborant sempre que pogués; per exemple, en el canvi climàtic. Però ho faria sense aires de grandesa. El canvi climàtic ens serveix com a bon exemple.

La competència legislativa del Parlament escocès en matèria de canvi climàtic va arribar per accident. Part de la genialitat de Donald Dewar al concebre la Llei d'Escòcia rau en el fet que es va esmerçar més a especificar quines eren les matèries reservades que no pas a indicar quines matèries es traspassen. El 1997, no es va veure que el canvi climàtic fos una matèria que s'hagués de reservar i, per tant, la van traspassar. Així ha estat com la Llei sobre el Canvi Climàtic del Parlament escocès, un referent mundial i aprovada per unanimitat durant la darrera legislatura, demostra que quan se'ns confien qüestions de gran importància podem assumir el repte amb èxit.

No estic d'acord amb el pessimisme amb què alguns des de l'esquerra anglesa parlen de les seves possibilitats de mobilitzar suports a Anglaterra. Com ja he dit, l'efecte de la privatització de la sanitat és exactament tan impopular a Anglaterra com ho seria a Escòcia, de la mateixa manera que la guerra il·legal d'Iraq va generar tanta oposició en l'opinió anglesa com en l'opinió escocesa. De fet, com la gent ja deu saber i entendre, mai no he tingut gaire temps per a l'anterior primer ministre, Tony Blair, principalment a causa de la Guerra d'Iraq. Tanmateix, abans que es deixés arrossegar per la idea que el paper de Gran Bretanya al

món era seure al costat del conductor de la diligència de Deadwood Stage,¹⁰ el 1997 sí que va aconseguir una majoria aclaparadora a Anglaterra que esperava una reforma progressista i va mobilitzar l'opinió del país d'una manera que ni Neil Kinnock¹¹ ni John Smith mai no haurien aconseguit.

La continuïtat de la «unió social» entre Escòcia i la resta del Regne Unit

Molt del que ja he dit té a veure amb les diferències entre Escòcia i la resta del Regne Unit. Si he de defensar la independència, és inevitable fer-ho. Tanmateix, també vull destacar les àrees d'interès comú que continuaran existint després de la independència.

Els acords constitucionals actuals comporten que, de vegades, les diferències polítiques esdevinguin picabaralles; més encara si en les diferències hi intervenen qüestions relacionades amb els diners o de caràcter constitucional. Prou que ho hem vist durant les dues setmanes darreres. Andrew Fletcher de Saltoun¹², el 1706, es va di-

10 Referència a la pel·lícula *Calamity Jane* de David Butler (1953).

11 Líder del Labour Party entre 1983 i 1992.

12 Escriptor i polític escocès que va liderar l'oposició a l'Acta d'Unió entre Escòcia i Anglaterra.

La integració pot fomentar ressentiment i greuges. La independència, en canvi, encoratja el respecte mutu

rigir al Parlament escocès, abans que entrés en un període de suspensió de prop de 300 anys, i va remarcar que «totes les nacions són dependents; una de sola depèn de moltes. Això ho sabem prou.» Però també va advertir que si «el més gran sempre s'ha de menjar el més petit» tots acabem sent més petits. La raó és que la integració pot fomentar ressentiment i greuges. La independència, en canvi, encoratja el respecte mutu. Amb la independència d'Escòcia, continuaríem tenint llibertat per treballar plegats en àrees d'interessos i valors compartits.

Els vincles més rellevants entre els països d'aquestes illes ben poques vegades han tingut a veure amb els 650 parlamentaris de Westminster. De fet, sempre he trobat profundament irònic que els partits de centredreta fonamentin tant l'unionisme en les competències en matèria d'impostos i de despesa del Parlament de Westminster.

Escòcia, encara que s'independitzi, continuarà mantenint vincles molt estrets amb els països veïns. N'hi haurà d'institucionals: continuarà compartint una monarquia amb Anglaterra, Gal·les i Irlanda del Nord. També hi haurà vincles culturals: els escocesos continuaran parlant d'EastEnders¹³, mirant l'X-

Factor¹⁴ i gaudint del Grand National¹⁵ i del torneig de Wimbledon¹⁶, especialment quan Andy Murray aconsegueixi guanyar-lo. Altres vincles seran econòmics: continuarem fent operacions comercials dins de la Unió Europea, i la gent continuarà anant a treballar de Manchester a Glasgow i a la inversa. Finalment, n'hi haurà de caire pràctic: en el punt màxim dels aldarulls de l'any passat, la policia escocesa va enviar efectius per ajudar la policia anglesa. Durant la crisi de l'aigua que l'any passat va patir Irlanda del Nord, Escòcia hi va enviar centenars de milers de litres. El nivell de cooperació es mantindria. Així ho fan els bons veïns.

El Consell Britànic i Irlandès és una mostra de com la gent d'aquestes illes podem treballar junts en temes d'interès compartit. A principi de mes, a Dublín, vam parlar de l'ocupació juvenil. Actualment, el Consell aplega dos estats independents, tres governs subestats i tres grups d'illes. Hi ha algú d'aquí que es pensi que el funcionament del Consell canviaria de dalt a baix si en comptes d'haver-hi dos estats independents n'hi hagués tres? De manera semblant, el Consell Nòrdic és també mos-

tra d'un espai que aplega països veïns perquè cooperin els uns amb els altres. I en el si de la Unió Europea, en les moltes vegades en què Escòcia i el Regne Unit podran estar d'acord, tindrem més pes col·lectiu i més vots si som dos que si només som un de sol.

Des de la xarxa elèctrica fins a les necessitats de policia d'emergència, des de la política pesquera fins a la cooperació en defensa i des de les telecomunicacions fins a les xarxes de transport, Escòcia treballarà amb els veïns en benefici del bé comú. Però, per damunt de tot, a més dels vincles institucionals, culturals, econòmics i pràctics, Escòcia manté lligams de família i d'amistat amb els veïns de les illes, uns lligams que mai no poden esdevenir obsolets i que jo espero que romandran i s'enriquiran després de la independència.

I quan hom pensa en interessos econòmics compartits, vincles culturals i amistats i relacions de família, hi ha una cosa que es veu clara: després de la independència d'Escòcia, compartirem més que una monarquia i una moneda: compartirem també una unió social. Però ja no serà com un estat restrictiu que no serveix ni per als interessos d'Escòcia ni per als interessos d'Anglaterra. Sa Majestat la Reina, quan va visitar Irlanda l'any passat, va parlar amb calidesa dels vincles entre el Regne Unit i Irlanda i va manifestar que els

13 Telenovel·la de la BBC que s'emet des de 1985.

14 Concurs de televisió que s'emet des de 2004.

15 Cursa de cavalls que es corre des de 1839.

16 Torneig de tennis que es disputa des de 1877. Andy Murray el va guanyar el juliol de 2013.

» En el si de la Unió Europea, en les moltes vegades en què Escòcia i el Regne Unit podran estar d'acord, tindrem més pes col·lectiu i més vots si som dos que si només som un de sol

vincles «ens feien molt més que només veïns, ens fan amics de veritat i socis iguals.» M'agrada la frase: «amics de veritat i socis iguals». També serà així per a Escòcia.

Tinc l'ambició que Escòcia passi a formar part de la comunitat global de nacions i que hi participi en condicions d'igualtat, responsabilitat i amistat. No tindrem un armament nuclear dissuasiu. No és aquesta la classe de poder que cerquem. Només cerquem la capacitat de fer una aportació positiva per al món i millorar el benestar de la nostra gent. A les Nacions Unides, quan es va fundar, només hi havia 51 països membres. Ara gairebé n'hi ha 200. No fa gaire, el 1990, Europa tenia 35 països. Ara en té 50. Dels 27 països que avui integren la Unió Europea, n'hi ha sis que abans del 1990 no existien com a estats independents. El Regne Unit actual, com a unió integradora en la qual una nació sempre serà la dominant i ho serà pel sol fet de ser la de majors dimensions, sembla, cada vegada més, un anacronisme en plena edat moderna. I la independència, amb el dret a participar com a igual en l'escenari internacional, sembla, cada vegada més, l'estat normal i natural d'Escòcia.

Més amunt he citat Gilbert K. Chesterton, un representant essencial de la literatura anglesa. Espero que comprendreu, especialment pel dia que

som, que acabi citant algunes paraules del poeta d'Escòcia, Robert Burns, nacionalista i internacionalista. Vaig sospesar diverses possibilitats, com per exemple la descripció intemporal que feia del govern multipartit del Regne Unit de la seva època: «Un batibull confús i estrany, aquesta Coalició!»

Hi ha una altra cançó de Burns, «Només un petó i després ens separem», que també té una certa rellevància, tot i que jo no li cantaria pas, al primer ministre! Finalment, he triat una frase extreta d'un dels grans poemes que Burns dedicà a l'igualitarisme que resumeix a la perfecció la probabilitat de la independència: «Això, malgrat tot, ja s'acosta». ◀